Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 238
van **PETER PERSYN**
datum: 13 januari 2017

---

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Mantelzorgers en zorgbehoevenden - Aantallen en profiel

In Vlaanderen zijn er 150.000 geregistreerde mantelzorgers. Vele onderzoeken tonen echter aan dat Vlaanderen tussen de 600.000 en 885.000 mantelzorgers heeft.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal unieke mantelzorgers? Graag een onderverdeling per provincie, per gemeente vanaf het jaar 2010 tot op heden.
2. Wat is het profiel van de mantelzorger? Graag een onderverdeling man-vrouw, leeftijd en de relatie tot de zorgbehoevende vanaf het jaar 2010.
3. Hoeveel - gelet op het feit dat een mantelzorger zorg kan dragen voor meerdere zorgbehoevenden. - doen een beroep op deze unieke mantelzorgers? Graag een onderverdeling per provincie, per gemeente vanaf het jaar 2010 tot op heden.
4. Wat is het profiel van de zorgbehoevenden? Graag een onderverdeling man-vrouw, leeftijd vanaf het jaar 2010 tot op heden.

JO VANDEURZEN
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD
op vraag nr. 238 van 13 januari 2017
van **PETER PERSYN**

---

1. Een brede registratie van alle mantelzorgers gebeurt in Vlaanderen niet. Voor het antwoord op deze schriftelijke vraag werd dan ook cijfermateriaal verzameld uit de beschikbare literatuur. Daarnaast werden ook cijfers verkregen over de in 2015 geregistreerde mantelzorgers in kader van de Vlaamse Zorgverzekering. Deze gegevens werden reeds als antwoord op de schriftelijke vraag nr. 217 van Katrien Schrijvers weergegeven.

   Omwille van verschillende vraagstelling die in de context van mantelzorg bij bevragingen gebruikt wordt is het moeilijk om het aantal unieke mantelzorgers in Vlaanderen correct te becijferen.
   Volgens het SVR onderzoek in 2015 hebben 1.340.000 (26.3%) volwassen Vlamingen tijdens dat afgelopen jaar een persoon met een zorgnood verzorgd of geholpen. Op het ogenblik van de bevraging in dit onderzoek verleende ongeveer 1.000.000 (19.7%) nog steeds informele zorg of hulp in Vlaanderen (SVR, 2015). Volgens de gezondheidsenquête van 2013 zijn er in Vlaanderen ongeveer 413.000 (8%) mantelzorgers.
   De beschikbare cijfers uit de literatuur laten echter geen verdere uitsplitsing toe per jaar, per provincie en per gemeente. Dit is te wijten aan de (te kleine) steekproeven waardoor bijvoorbeeld niet in alle Vlaamse gemeenten mantelzorgers vertegenwoordigd zijn.

   De Vlaamse Zorgverzekering verzamelt gegevens over geregistreerde mantelzorgers. Geregistreerde mantelzorgers zijn een subpopulatie van het totaal aantal mantelzorgers in Vlaanderen omdat niet elke zorgbehoevende recht heeft op een zorgverzekering.
   Onderstaande tabel illustreert het aantal geregistreerde mantelzorgers, opgesplitst per provincie, voor het jaar 2015.

Provincie	*Geregistreerde mantelzorgers*
Andere	6.478
Brussel-Hoofdstad	475
Antwerpen	29.890
Limburg	26.864
Oost-Vlaanderen	28.979
Vlaams-Brabant	20.726
West-Vlaanderen	27.281
TOTAAL	**140.693**

   Tabel 1. *Aantal geregistreerde mantelzorgers per provincie (2015)*

2. Wat betreft de profielkenmerken 'leeftijd' en 'geslacht' van mantelzorgers wordt in de studie naar duurzame mantelzorg in Vlaanderen ('Sporen naar duurzame mantelzorg: hoe perspectief bieden aan mantelzorgers?') een overzicht gemaakt van de geregistreerde mantelzorgers in de context van de Vlaamse Zorgverzekering en alle geraamde mantelzorgers in Vlaanderen voor het jaar 2014 (zie tabel 2). Tevens biedt de tabel dezelfde gegevens van de geregistreerde mantelzorgers in 2013.

		2003		2014	
		Geregistreerde mantelzorgers (%)	*Alle mantelzorgers (%)*	*Geregistreerde mantelzorgers (%)*	*Alle mantelzorgers (%)*
Geslacht	*Man*	34,8		31,8	42,8
	Vrouw	65,2		68,2	57,2
Leeftijdscategorie	*25 tot 44 jaar*	19,2		7,4	22,9
	45 tot 64 jaar	54,9		57,7	55,9
	65 tot 79 jaar	26		35	21,2

Tabel 2. *Geslacht en leeftijd van geregistreerde en alle mantelzorgers (2003, 2014)*

Onderstaande tabel illustreert het profielkenmerk 'leeftijd' van de geregistreerde mantelzorgers, opgedeeld per provincie, voor het jaar 2015 weergegeven.

Leeftijd	andere	Brussel-Hoofdstad	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	**TOTAAL**
onbekend	4.398	0	0	0	0	0	0	**4.398**
0-18	48	0	1	0	2	1	2	**54**
19-25	559	0	58	45	57	28	39	**786**
26-44	445	71	2.958	2.589	2.846	1.841	2.191	**12.941**
45-64	800	195	14.556	14.255	13.907	10.199	12.637	**66.549**
65-69	107	42	3.384	2.656	3.071	2.267	3.070	**14.597**
70-74	47	34	2.511	2.069	2.454	1.834	2.519	**11.468**
75-79	37	53	2.691	2.349	2.728	1.891	2.744	**12.493**
80-84	23	48	2.290	1.938	2.440	1.687	2.516	**10.942**
85-89	5	24	1.149	803	1.216	789	1.228	**5.214**
90-94	2	8	274	155	228	175	307	**1.149**
95-99	1	0	16	4	27	14	27	**89**
>= 100	6	0	2	1	3	0	1	**13**
	6.478	**475**	**29.888**	**26.863**	**28.976**	**20.726**	**27.280**	**140.693**

Tabel 3. *Leeftijd geregistreerde mantelzorgers per provincie (2015)*

Wat betreft het profielkenmerk 'relatie tot de zorgbehoevende', geeft onderstaande tabel het aantal geregistreerde mantelzorgers en hun relatie tot de zorgbehoevende, voor het jaar 2014 weer (Sporen naar duurzame mantelzorg: hoe perspectief bieden aan mantelzorgers?, 2016).

		Partner (%)	*Kind (%)*	*Ouder (%)*	*Andere relatie (%)*
Geslacht	*Man*	41,6	20,7	28,9	32,1
	Vrouw	58,4	79,3	71,1	67,9
Leeftijdscategorie	*25 tot 44 jaar*	2,9	13,3	7,3	12,5
	45 tot 64 jaar	31,6	55,1	79,4	48,4
	65 tot 79 jaar	65,5	31,6	13,3	39,1

Tabel 4. *Relatie tot zorgbehoevende (2014)*

Onderstaande tabel illustreert het aantal geregistreerde mantelzorgers en hun relatie tot de zorgbehoevende, opgedeeld per provincie, voor het jaar 2015.

	andere	Brussel-Hoofdstad	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	TOTAAL
Andere	20	68	1.984	1.995	2.267	1.717	2.210	**10.261**
Broer	1	13	418	414	370	267	450	**1.933**
Buur	1	11	336	199	373	216	358	**1.494**
Dochter	18	126	7.350	8.123	7.003	5.318	6.961	**34.899**
Echtgeno(o)t(e)	38	146	7.794	8.172	7.780	5.512	8.815	**38.257**
Moeder	54	576	1.956	1.777	1.840	1.191	1.943	**9.337**
Onbekend	22	114	6.343	2.667	6.322	4.748	3.241	**23.457**
Partner	8	18	520	556	559	312	673	**2.646**
Vader	23	235	968	835	823	557	840	**4.281**
Zoon	8	77	3.469	3.658	3.474	2.649	3.308	**16.643**
Zus	1	33	719	862	788	491	837	**3.731**
	194	**1.417**	**31.857**	**29.258**	**31.599**	**22.978**	**29.636**	**146.939**

Tabel 5. *Relatie tot zorgbehoevende per provincie (2015)*

3. Onderstaande tabel illustreert het aantal zorgbehoevenden per geregistreerde mantelzorger, opgedeeld per provincie, voor het jaar 2015.

	1	2	3	4	5	6	7	9	10	>10	onbekend	**TOTAAL**
andere	2.092	44	2	1	0	0	0	0	0	0	4.339	**6.478**
Brussel-Hoofdstad	458	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**475**
Antwerpen	28.808	1.020	46	7	1	4	1	1	0	2	0	**29.890**
Limburg	25.493	1.295	72	1	3	0	0	0	0	0	0	**26.864**
Oost-Vlaanderen	27.859	1.054	57	7	1	1	0	0	0	0	0	**28.979**
Vlaams-Brabant	19.670	983	59	6	1	3	1	2	1	0	0	**20.726**
West-Vlaanderen	26.273	939	47	9	9	1	1	0	1	1	0	**27.281**
TOTAAL	**130.653**	**5.352**	**283**	**31**	**15**	**9**	**3**	**3**	**2**	**3**	**4.339**	**140.693**

Tabel 6. *Aantal zorgbehoevenden per geregistreerde mantelzorger (2015)*

4. Onderstaande tabel illustreert de profielkenmerken 'geslacht' en 'leeftijd' van de zorgbehoevenden voor het jaar 2014 (Sporen naar duurzame mantelzorg: hoe perspectief bieden aan mantelzorgers?, 2016).

Geslacht	*Leeftijd*			
	< 40 jaar (%)	*40 tot 59 jaar (%)*	*60 tot 80 jaar (%)*	*>80 jaar (%)*
Man	60.5	47.5	48.1	28.3
Vrouw	39.5	52.5	51.9	71.7

Tabel 7. *Onderverdeling geslacht en leeftijd zorgbehoevenden (2014)*